

ÇOCUKLARDA BRONŞİAL ASTIM

EY.FR.10.419.05

Bu broşürde Astımın nasıl bir hastalık olduğu, hastalara nasıl tanı konulduğu ve hangi yöntemlerin tanıda yol gösterici olduğu, hastalığın tedavisindeki önemli noktalar ve izleme ilgili bilgilerin hasta ve yakınlarına öğretilmesi amaçlanmıştır.

HASTALIĞIN TANIMI :

Astım solunum yollarının tekrarlayan bir hastalığı olup, **öksürük, hırıltı, hışıltı ve nefes darlığı** gibi bulgularla ortaya çıkmaktadır. Çocukluk yaşlarında genellikle ilk beş yaş içinde ilk bulgular ortaya çıkmakta ve bu çocuklar daha sık hastalanmaktadırlar. Hastalıklar sırasında ateş genellikle yükselmez, sadece öksürük olabilir, bazen nefes darlığı gibi ağır durumlar ortaya çıkabilir.

GÖRÜLME SIKLIĞI :

Ülkemizde çocuklar arasında görülme sıklığı ortalama % 8 – 10 kadardır. Anne ve/veya babasında astım veya bir başka allerjik hastalığı olanlarda astım görülme sıklığı artmaktadır.

ETMENLERİ:

Hastalık bulguları **ev tozu akarları, polenler, küf sporları, evcil hayvanların deri ve tüy döküntüleri** gibi allerjenlerle karşılaşmayı takiben ortaya çıkar.

Ayrıca **solunum yolu viral enfeksiyonları (grip vs.), sigara dumanı, hava kirliliği, egzersiz, daha nadir olarak da kalabalık ortam (düğün, toplantı vs), keskin kokular , soğuk hava, rüzgarlı hava, çok ağlama, çok gülme, stres** gibi solunum yollarını rahatsız edici faktörler tarafından tetiklenerek astım bulguları başlar. Bulguların olmadığı dönemlerde çocuk son derece iyi olup tamamen sağlıklı bir görünümde olabilir. Bu durumda bile hastalık ilerlemesini sürdürebilir.

TANI YÖNTEMLERİ:

Astım hastalığının tanısı çocuklarda öykünün değerlendirilmesi, muayene, solunum fonksiyon testleri ve allerji testleri ile konur. Solunum fonksiyon testleri her yaşta yapılamadığı için ancak 5 – 6 yaştan itibaren yapılabilir ve değerlendirilir. Allerji testleri astımlı hastaların çoğunda allerji bulunduğu için astım hastalığını destekleyen bir testtir. Allerji testleri her yaş grubunda yapılabilir ve allerji uzmanları tarafından değerlendirilir. Elde edilen bulgular tedavide yön vericidir.

Hazırlayan AD/BD/Birim(ler): Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD Çocuk Alerji Bilim Dalı

Sayfa 1 / 2

İlk yayın tarihi: 01.09.2025

Rev No : 00

Rev Tarihi :

TEDAVİ :

Astım hastalığının tedavisindeki en önemli basamak tetikleyici olarak etki eden faktörlerden (örneğin ev tozu akarlarından veya sigara dumanından) korunmaktır. İlaç tedavisi olarak 2 grup ilaç vardır. **Bunlardan bir grubu devamlı olarak kullanılan ilaçlar olup çocuk iyi de olsa verilmelidir.** Diğer bir grup ise **hastalık bulguları ortaya çıktığında bronşların genişlemesini sağlamak amacıyla yani gerekli olduğunda kullanılır.**

Astım ilaçları şurup, hap, sprey şeklinde olabilir. Sprey şeklinde olanlar ise havalı spreyler, toz spreyler yada nebulizatör ile kullanılan nebülize solüsyonlar şeklinde olup uygun kullanımları için hastanın eğitimi ve aerochamber (aracı kamaralar) gibi aletler gerekli olabilir.

Tedavisi planlanan hastaların uygun aralıklarla takip muayeneleri yapılır, aralardaki rahatsızlıklarını nasıl tedavi edecekleri konusunda bilgiler verilir ve halledemedikleri bir problemle karşılaştıklarında nereye başvuracakları kendilerine açıklanır. Hastalar kendilerine önerilen tedaviye uydukları takdirde hastalığın ağırlığında azalma görülür, tedaviye uyulmadığı takdirde hastalık bulgularında ilerleme görülür.

Hastaların uygun aralıklarla izlenmesi ve hastalığın seyrine göre tedavinin yeniden düzenlenmesi en önemli noktalardan biridir.

KOMPLİKASYONLARI:

Bronşial Astım hastalığı olan çocuklarda solunum yollarının hassaslığı nedeniyle zaman zaman sinüzit ve zatürre gibi diğer hastalıklar da eşlik edebilir.

TEDAVİYE UYULMADIĞINDA ORTAYA ÇIKABİLECEK RİSKLER:

Hastalık tedavi edilmediğinde ilerlemeler gösterir ve akciğerde kalıcı bozukluklar ortaya çıkabilir.

PROGNOZU:

Ayrıca bir allerjik hastalığı bulunan kişilerde bazen bir başka allerjik hastalık bulguları zaman içinde eklenebilir. Örneğin Astımlı çocuklarda Allerjik Nezle (allerjik rinit) bulguları eklenebilir.

Hastalara uygulanan tedavi ile genellikle hastalık bulguları süratle iyileşir ve atak sıklığı azalır.

Hastalığın tedavisinde tam olarak iyileşme değil hastalığın kontrol altına alınması amaçlanır.

Hastaların pek çoğunda buluş çağı sırasında hastalık şiddeti azalma göstermekte ve bulgular kaybolmaktadır.